

Waterschap moet 52 miljoen euro voorschieten voor dijkversterking Hansweert
Door Ilse Bos -8 september 2022

hansweert-dijkversterking

Foto: Dijkversterking bij Hansweert (website Waterschap Scheldestromen).

Het bestuur van Waterschap Scheldestromen stemde op 7 september in met de dijkversterking Hansweert voor in totaal maar liefst 160 miljoen euro. Door een tekort in de landelijke subsidiepot moet het waterschap wel 52 miljoen euro voorschieten voor de dijkversterking.

‘Als gevolg van de prijsstijgingen in de afgelopen periode is het jaarlijkse budget uit het Deltafonds van het Rijk ontoereikend om alle toegekende en geplande subsidies op tijd aan de waterschappen uit te betalen’, noemt het waterschap als reden voor het subsidietekort. Daarom moet het waterschap zo’n 52 miljoen euro, waarvan 18 miljoen euro verwachte rentekosten, voorschieten.

Het waterschap geeft aan dat de subsidiebeschikking kracht en vertrouwen geeft, maar dat tegelijkertijd de extra lasten van voorfinanciering niet volledig voor rekening van het waterschap mag komen. “De wet schrijft voor dat alle waterkeringen in 2050 aan de nieuwste veiligheidsnorm moeten voldoen. Het dagelijks bestuur van Scheldestromen is van mening dat het Rijk hierin meer verantwoordelijkheid moet nemen en de extra lasten van voorfinanciering niet volledig voor rekening van de waterschappen mogen komen, die dit moeten omslaan over hun burgers.”

Zeeland

Met name in Zeeland, met veel dijken en dus een grote waterveiligheidsopgave in combinatie met weinig inwoners, is het ontstane probleem extra nijpend. Dit vraagt om het nemen van verantwoordelijkheid door de Rijksoverheid, gezien het nationale belang van waterveiligheid, aldus het waterschap. De komende periode zal waterschap Scheldestromen hier op diverse bestuurlijke niveaus aandacht voor vragen, zodat het waterschap bij toekomstige dijkversterkingsprojecten niet meer geconfronteerd wordt met extra voorfinancieringskosten. Voor de korte termijn zet het waterschap in op het zo beperkt mogelijk houden van de periode van voorfinanciering voor het project Hansweert.

Uitzonderlijk project

De dijk bij Hansweert voldoet niet aan de veiligheidsnormen en is enkele jaren geleden al afgekeurd. Over een lengte van 5,2 kilometer moet de dijk versterkt

worden door de Projectorganisatie Waterveiligheid (POW), een samenwerking van het waterschap met Rijkswaterstaat. Sinds 2017 is men al begonnen aan de dijkversterking, en nu wordt dat verlengd tot 2027. Philipp Keller, dagelijks bestuurder van het waterschap, noemde de dijkversterking eerder 'a class of its own', vanwege de vele uitdagingen. Een groot deel van de dijk ligt daarnaast ook in agrarisch gebied.

Complexe uitvoering

Met de Westerschelde aan de ene kant en de dorpskern Hansweert aan de andere kant, is er weinig ruimte om de dijk te verbreden. Kostbare damconstructies moeten de inwoners op het achterland beschermen. Door een aangrenzend Natura2000- gebied is buitendijks werken niet toegestaan, wat de uitvoering complex maakt.

Er zo veel mogelijk rekening gehouden met alle wensen van het dorp en de gemeente.

Duurzaam

De milieubelasting van het project moet met 50% lager uitvallen dan een reguliere dijkversterking. In 2021 is waterschap Scheldestromen samen met de bouwteamaannemer gestart met een onderzoek naar verduurzaming in het ontwerp van de dijk. De aanpak is gericht op alle fasen in de productieketen, van grondstofwinning tot aan recycling.

Om de CO₂- uitstoot zoveel mogelijk te beperken, wordt volledig elektrisch materieel ingezet. Het gaat hierbij om twee elektrische graafmachines en naar verwachting één elektrische wiellader inclusief oplaadstation.

Baggerspecie

Er loopt nog een proef om te onderzoeken of de Zeeuwse dijken met uit baggerspecie vervaardigde stenen kan worden bekleed. Vaak is er in de buurt van een dijkverzwarringsproject baggerspecie voor handen, uit onderhoud van watergangen. Door dit afvalmateriaal te mengen met speciale binders is de grondstof voor harde dijkbekleding vaak dichtbij.

Sinds april 2022 worden de door innovatiebureau NETICS ontwikkelde stenen getest tegen het zoute water, de golven en het getij. In juni heeft het bedrijf een innovatieve pers geleverd om de baggerspecie te persen tot zetstenen. Als de proef slaagt, moet vervolgens worden onderzocht hoe de productie van de zetstenen kan worden opgeschaald.

Het idee van steenbekleding van baggerspecie op dijken komt van een jonge Zeeuwse wetenschapper en werd snel door waterschap Scheldestromen omarmd.

Het idee werd genomineerd voor de Waterinnovatieprijs 2019, maar haalde het helaas niet.

(BRON: website Waterforum)